

Ratkontataidon kehittäminen

Kesä on hyvää ristikoiden ratkonta-aikaa. Näin kesän alussa voi olla hyvä palauttaa mieliin joitakin suositeltavia ratkontataidon kehittämisen näkökulmia. Tämä tietenkin siinä tapauksessa, että haluaa omia taitojaan kehittää.

Suomen kielessä on oma itselleen ominainen rakenteensa. Meillä vokaalit ja konsonantit vaihtelevat sanoissa aika mukavasti vuorotellen. Ratkoessa voi miettiä, mihin kohtaan mitä todennäköisimmin tulee vokaali, mihin konsonantti. Vihjeestä pystyy usein päättelämään, onko vastaussana monikossa. Jos on, yksi varma t-kirjain on löytynyt. Jos ratkaisusanaan näyttäisi tulevan suomelle epäluontevia peräkkäisiä kirjaimia (esim. TP), kannattaa tarkistaa, onko todella näin. Verbin perusmuoto päättyy joko a- tai ä-vokaaliin, siitä voi lähteä ratkonnassa liikkeelle.

Onnistunut ratkonta perustuu vihjeen ymmärtämiselle. Jos haluaa kehittää tätä ymmärrystä, olisi hyvä selvittää itselleen, mitä eri vihjetyyppäjä on olemassa. Perinteiset suorat synonyymivihjeet ovat selkeimmät, sanojen rakenteella leikittelevät rakennevihjeet saattavat vaatia enemmän miettimistä. Kovistason ristikoissa vihjeet ovat usein harhautteita, joissa laatija yrittää tarkoituksella ohjata ratkojaa etsimään väärästä suunnasta.

Piirrosvihjeistä löytyy niin ikään helppoja ja kikkisiä. Suorimmassa tapauksessa taloa kuvaavaan piirrokseseen tulee ratkaisuksi juuri tuo TALO, vaikeammassa kyseessä voi olla joku piirroksessa näkyvä talon osa, talon kuntoon tai lähimaastoon liittyvä asia.

Risteävät sanat auttavat aina ratkaisua eteenpäin. Kannattaa miettiä, mitä mahdollisuuksia jo ratkotut kirjaimet antavat loppuille sanoille.

Väärin mennyttä ratkaisua pitäisi voida pyyhkiä pois riittävästi, jotta oikea ratkaisu mahdollistuu. Varsin yleisesti ratkojat tykättyvät omiin ratkaisuihinsa (väärinkin) niin, että haluavat pitää niistä tiukasti kiinni.

Perinpohjaisessa oppimisessa ratkoja opettelee laatijan ajattelu- ja vihjeitystavan (jokaisella laatijalla on itselleen ominainen). Silloin pystyy parhaiten löytämään varmasti ko. kohtaan oikeat ratkaisut.

Vaikeampia ristikoita kohti kannattaa siirtä vähitellen. On hyvä selvittää nykyisen osaamisensa taso ja ponnistaa siitä vähitellen eteenpäin. Hyvänä nykytason mittarina toimii Punainen Pelikaani -ristikko-lehti. Kussakin numerossa sen tehtävät alkavat tosi helpoista ja päättyvät tosi vaikeisiin. Kokeile, kuinka pitkälle pystyt ratkomaan.

Ristikkoakatemia tarjoaa jatkuvasti myös ratkojaetävalmennuksia, yhdelle ratkojalle tai pienelle ryhmälle. Tervetuloa valmennukseen!

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi